

مکتب قرآن امام رضا (ع)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ الْعَادِيَّاتِ

وَالْعَادِيَّاتِ ضَبْحًا ۝
 فَالْمُورِيَّاتِ قَدْحًا ۝
 فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ۝
 فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ۝
 فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۝
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ۝
 وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ۝
 وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ۝
 أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ۝
 وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۝
 إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ۝

۱ سوگند به اسبان دوند‌های که نفس زنان (به
 سوی میدان جهاد) پیش رفتند
 ۲ و سوگند به آنها (که بر اثر برخورد سمشان به
 سنگ‌های بیابان) جرقه‌های آتش افروختند
 ۳ و یاد میدن صبح بردشمن یورش بردند
 ۴ و گرد و غبار به هر سو پراکنده کردند
 ۵ و (ناگهان) در میان دشمن ظاهر شدند
 ۶ که انسان در برابر نعمت‌های پروردگارش
 ناسپاس و بخیل است
 ۷ و او خود نیز بر این معنی گواه است
 ۸ او علاقه شدیدی به مال دارد
 ۹ آیا نمی‌دانند روزی که تمام آنچه در قبرهاست
 زنده می‌شود
 ۱۰ و آنچه در درون سینه‌هاست آشکار می‌گردد
 ۱۱ در آن روز پروردگارشان از آنها کاملاً با خبر است

• معرفتی طرح رسول اکرم و دستور العمل اجرای طرح ۳

• سوره عادیات را بشناسیم ۵

• روزاول ۶

• روزدوم ۸

• روزسوم ۱۰

• زیارت آل یاسین ۱۲

فهرست

معرفی طرح رسول اکرم ﷺ

طرح رسول اکرم ﷺ، طرح قرآنی سوره محور است که مطابق برنامه ریزی زمانی از پیش تعیین شده در سراسر کشور حتی دور افتاده ترین روستاها اجرا می گردد. هدف از این طرح، قرائت و معرفت افزایی نسبت به سوره های مختلف قرآن و مطالب منتخب دینی است. در این طرح تلاش می شود با صرف کمترین زمان ممکن شناخت قرآنی در میان افراد مختلف جامعه ایجاد گردد. طرح رسول اکرم ﷺ سعی دارد در ایام عید غدیر در خصوص سوره مبارکه عادیات که شرح رشادت ها و جنگاوری های حضرت علی (علیه السلام) است در میان اقشار مختلف جامعه معرفت افزایی نماید.

دستور العمل اجرای طرح

فرهیخته عزیز

برای اجرای طرح سوره مبارکه عادیات ابتدا تلاوت سوره توسط شما یا یکی از حضار در جلسه یا پخش صوت از طریق موبایل و... به گوش مستمعان برسد. سپس در هریک از این سه قسمت مطابق همان قسمت اقدام گردد به طوری که ابتدا به بیان متن و ترجمه سوره پرداخته شود و پس از آن به بیان روایات ظهور و سپس بیان داستان غدیر در آن بخش پرداخته گردد و همچنین پایان بخش مراسم هریک از این سه روز قرائت دعای پرفیض آل یاسین باشد، که در انتهای دفترچه حاضر آمده است. امید است؛ انشاء الله در پایان طرح نسبت به مفاهیم سوره مبارکه عادیات و واقعه غدیر خم معرفت ایجاد گردد.

سوره عادیات را بشناسیم

سوره مبارک عادیات ۱۱ آیه داشته و در توصیف جنگ و جهاد امیرالمومنین علیه السلام و یارانشان در جنگ ذات السلاسل بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل شد. در سال هشتم هجری به پیامبر صلی الله علیه و آله خبر دادند که دوازده هزار سوار در سرزمین یابس جمع شده اند و قصد کشتن ایشان را دارند و به مسلمانان ضربه بزنند. پیامبر صلی الله علیه و آله ابتدا جمعی از مسلمانان و صحابه را به سمت با ایشان فرستادند ولی موفق نشدند و لشکر مسلمانان شکست خورده، برگشت. سرانجام پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله حضرت علی علیه السلام را به عنوان فرمانده لشکر به سمت مشرکان فرستاد، او و مسلمانان مجاهد به سرعت به سوی منطقه دشمن حرکت کردند و شبانه خود را به آنها رسانده، صبح دشمن را در حلقه محاصره گرفتند، نخست اسلام را بر آنها عرضه داشتند چون نپذیرفتند هنوز هوا تاریک بود که به آنها حمله کردند و آنان را درهم شکستند، دشمنان از حضرت علی علیه السلام شکست سختی خوردند. از همین جهت اسیر و غنیمت بسیاری کسب کردند. در حالی که هنوز سربازان اسلام به مدینه بازنگشته بودند سوره عادیات نازل شد، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله آن روز در نماز صبح این سوره را در نماز تلاوت فرمودند، بعد از پایان نماز اصحاب عرض کردند: این سوره ای است که ما تا به حال نشنیده بودیم فرمود: آری، علی علیه السلام بر دشمنان پیروز شد، و جبرئیل دیشب با آوردن این سوره به من بشارت داد. چند روز بعد علی علیه السلام با غنائم و اسیران به مدینه وارد شد.

روایت از امام صادق علیه السلام، المیزان ج ۲۰، ص ۵۹۳ (تفسیر نمونه، تفسیر سوره عادیات)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَّاتِ ضَبْحًا ۝ فَالْمُورِيَّاتِ قَدْحًا ۝ فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ۝

فَأَثَرُنَ بِهِ نَقْعًا ۝ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۝

به نام خداوند بخشنده مهربان

سوگند به اسبان دوندهای که نفس زنان (به سوی میدان جهاد) پیش رفتند ۱ و سوگند به آنها (که بر اثر برخورد سمشان به سنگ های بیابان) جرقه های آتش افروختند ۲ و باد میدان صبح بردشمن یورش بردند ۳ و گرد و غبار به هر سو پراکنده کردند ۴ و (ناگهان) در میان دشمن ظاهر شدند ۵

در ابتدا خداوند به اسبانی که به سرعت و نفس نفس زنان در میدان جهاد می دوند سوگند می خورد. این اسبان در هنگام دویدن در زمین سنگزار جرقه هایی از برخورد نعل هایشان به سنگ میزند که خداوند به این جرقه ها سوگند می خورد. البته در روایتی از حضرت علی علیه السلام آمده است که منظور شترانی است که هنگام رفتن به جنگ بدر، گردن هایشان را در حال حرکت می کشیدند؛ پس به این معناست که شتر در حرکت خود، شتاب کرد. سپس خداوند به سوارکارانی سوگند می خورد که در هنگام صبح بردشمن حمله کردند و آنها را غافلگیر کردند. آن چنان بردشمن هجوم سریع بردند که همه جا را گرد و غبار فرا گرفت. دشمن را از هم شکافته و به قلب آنها هجوم بردند و در میان صفوف دشمن ظاهر شدند. پیش از آنکه دشمن بتواند عکس العملی از خود نشان دهد قدرت آنها را در هم شکستند و بر آنها مسلط شدند.

روایات ظهور

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه: أَكثَرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ ذَلِكَ فَرَجُكُمْ.

برای تعجیل در ظهور من زیاد دعا کنید که خود فرج و نجات شما است.

(کمال الدین، ج ۲، ص ۴۸۵)

داستان غدیر

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تقریباً نزدیک دوماه قبل از وفاتشان در مراسم حج شرکت کردند و بعد از اتمام مناسک مسلمانان به همراه ایشان پنج شنبه ۱۸ ذی الحجه به غدیر خم رسیدند جبرئیل آیه ۶۷ سوره مائده را بر پیامبر صلی الله علیه و آله نازل کرد و از جانب خداوند، به رسول اکرم صلی الله علیه و آله امر نمود تا علی رضی الله عنه را به عنوان ولی و وصی بعد از خود، به مردم معرفی کند. ایشان نیز دستور دادند تا کسانی که زودتر رفته اند باز گردند و کسانی که عقب مانده اند، به کاروان در غدیر خم، ملحق شوند.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ (٦) وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ (٧) وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ (٨)

که انسان در برابر نعمت‌های پروردگارش ناسپاس و بخیل است (٦) و او خود نیز

بر این معنی گواه است (٧) و علاقه شدیدی به مال دارد (٨)

دو صفت انسان در این آیات بیان شده است. یکی کنود است که در معنی آن حسود و ناسپاس و بخیل آورده شده است که پیامبر اکرم در این رابطه می‌فرماید: کنود؛ به معنای حسود است و در این آیه منظور، عمرو بن عاص است چرا که او در آن هنگام که ترس خود از حیوانات درنده را آشکار کرد به شدت علاقه‌مند به خیر یعنی زندگی بود و خداوند در آیات بعدی این سوره، او را تهدید نموده است و دیگری شیفتگی شدید به مال و زینت دنیا آنقدر که باعث فراموشی خدا و شکر نعمت‌های او بشود. خود انسان متوجه این ناشکری اش هست. یکی از مهمترین نعمت‌های الهی، نعمت هدایت و اسلام است. کسانی که به اسلام دعوت شدند ولی از روی هوای نفس آن را نپذیرفتند ناشکری کرده‌اند. قبیله بنی سلاسل با نپذیرفتن اسلام این نعمت را که مایه‌ی سعادت دنیا و آخرتشان بود نادیده گرفتند. تا آنجا که مسلمانان به دستور رسول خدا برایشان حمله کردند. در روایتی از امام صادق علیه السلام، کسی که در برابر ولایت امیرالمومنین علی علیه السلام ناسپاسی کند کنود (کفران نعمت یا شکر نکردن نعمت‌ها) است.